

In 't Giesbaargs: Scheldwoorden

Luc VAN SCHOORS

Schimp- en scheldwoorden, vloeken en kletters, verwijten en beledigingen zijn sinds mensenheugenis gemeen goed en daardoor deel uitmakend van ons cultureel erfgoed. Naast het klassiek repertoire is er ook modern materiaal en ... men hoeft het niet aan te leren op de schoolbanken. 't Giesbaargs is niet het enige dialect dat op een beeldrijke wijze zijn scheldtiraades naar verfoeilijke tegenstanders scandeert; andere dialecten en ook het Algemeen Nederlands zijn er op zijn minst even sterk in.

Onderstaand lexicon is verre van volledig. Notoire deskundigen als politieke mandatarissen, leerkrachten, politieagenten, scheidsrechters, vreemdelingen en homo's zullen deze lijst met smeulige 'koosnamen' zeker kunnen vervolledigen.

Een scheldwoord moet met een zekere -soms ingehouden- agressie worden geuit. Schelden doet men wanneer men wil overgaan tot de (verbale) aanval of zich wil verdedigen. Scheldwoorden zijn steeds gevoelsgeladen. De geviseerde moet alleszins gekwetst of bespottelijk gemaakt worden of op zijn minst geraakt worden op een gevoelige plek. Wie scheldt zal zijn slachtoffer treffen op zijn 'anders' zijn, waarbij afkomst, rijkdom of een gebrek eraan, uiterlijk, lichamelijk of geestelijk gebrek e.d. een rol spelen.

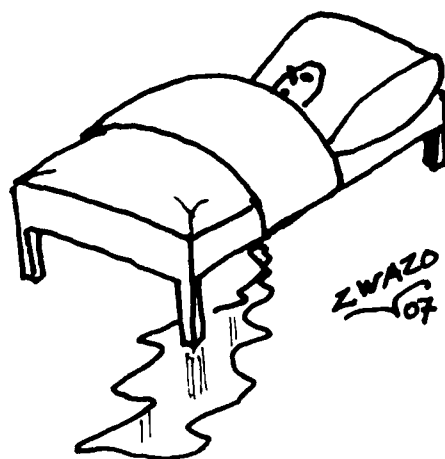
Scheldwoorden spreken voor zich; niettemin is het interessant om de betekenis ervan te kennen. De geviseerde persoon kan men treffen omdat die:

1. dom, onhandig, onnozel, simpel of schaapachtig is,
2. verachtelijk, onbetrouwbaar, inferieur, kwaadaardig, ordinair of vulgair is waardoor men hem minacht of veracht,
3. een persoon is met een vreemd uiterlijk of ongewoon voorkomen,
4. een hitsig, opgewonden of geil iemand is,
5. laf, bang, slap of kleinmoedig is,
6. een vleier, flemer, kontlikker of een kruiperig persoon is,
7. pietluttig, benepen, petieterig, saai, ziekelijk of sukkelachtig blijkt te zijn,
8. lomp, grof, ongemanierd, onbeschaafd of onbeschoft is,
9. een gierigaard is, een knibbelaar, vrek, krent of inhalig persoon,
10. een homo of lesbienne is of er althans zo uitziet,
11. een zeurpiet is, een knorpot, vervelend persoon, een zagevent of een zaniker,
12. een klungelaar, knoeier of nietsnut is,
13. een huichelaar is of gluiperig, venijnig, sluw of hooghartig,
14. een bluffer, snoever of hoogmoedig iemand is,
15. een rare snuiter of een niet ernstig persoon is.

In onderstaande woordenlijst hebben we er toch voor gekozen om naast elk scheldwoord de betekenis te noteren, dit om bepaalde nuances te beklemtonen.

Scheldwoorden op za Giesbaargs

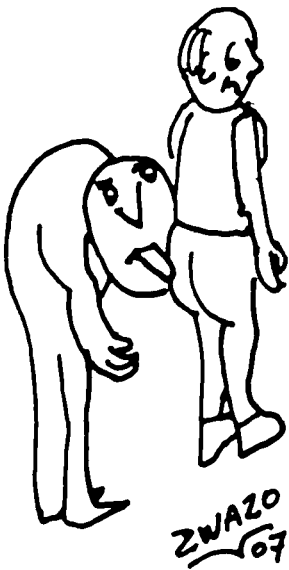
aa kapelle: oude vrouw
ambetanterèk: lastigaard
apostel: rare snuiter
araab: vreemd, onbetrouwbaar persoon
asjekrasjer: venijnige vitter
aul/ueil: domkop
beddezjieëker: zwakkeling
blaan: liberaal
bleiter: huilebalk
bleitkase: idem
blieëkskauter/-skueiter: bleek, ziekelijk persoon
bloeëre: dwaze vrouw
boefer: beroepsmilitair
boerekinkel: stommeling

Nem beddezjieëker

boerepummel: idem
boeretriene: lompe meisje
bojémer: zigeuner
bozzesnueier/-snaujer: zakkenroller
braunulle/brueinulle: lang en mager meisje
brilkasse: persoon die een bril draagt
broebeleir: brabbelaar
broekschueiter/-schauter: bangerik
deurejoëger: schrokker, verkwister
dikkekop: persoon met breed hoofd, belangrijk persoon
dikkenekke: rijk maar ordinair persoon
dikzak: zwaarlijvig persoon
dompeleir: arme stakker
drollegoeërd: eigenaardig,

onbetrouwbaar persoon
druëgen(h)virink: saai persoon
dwoëzklüët: dwaas
fafael: gemene kerel
faking: onbetrouwbaar persoon
farizeeër: schijnheilige
filoe: bedrieger, gemene kerel
fliereflueiter/-flauter: pierewaaier, niet al te ernstig persoon
flurk: gemenerik
foefeleir: kleine bedrieger
fretter: vreter
fretzak: idem
froesjeleir: betaster (ongewenste intimiteiten)
froeteleir: wriemelaar
froezeleir: prutser, klungelaar
gaanze (domme gaanze): domme, onhandige vrouw/meisje
gatkrauper/-kruiper: onderdanige en kruiperige vleier
gatlekker: idem

Ne gatlekker

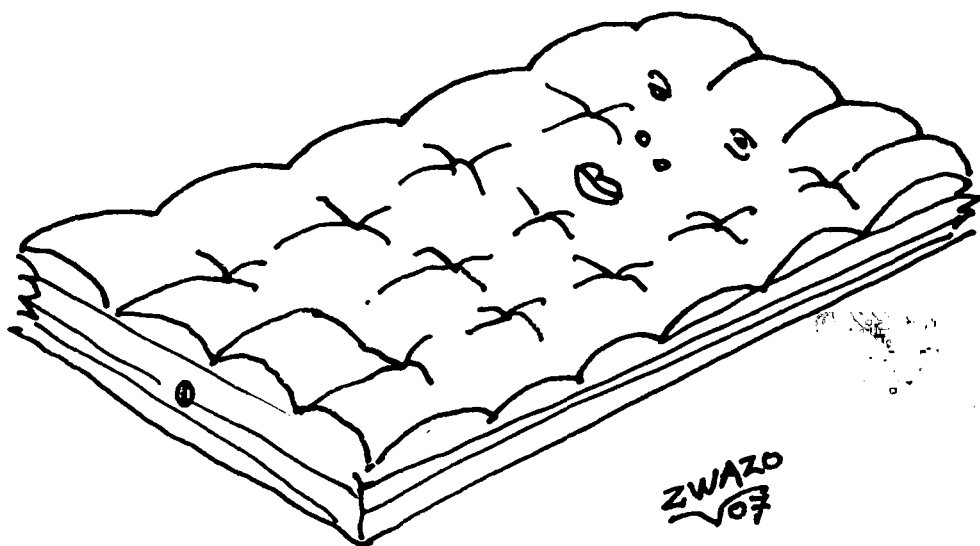
geldwolf: vrek, gierigaard
geldzak: idem
goeëper: gaper, stommeling
goelle: luie, slonzige vrouw
grün'n: aanhanger van de groene partij
(h)akkeleir: stotteraar
(h)anger: drinkebroer, fuiver
(h)ankzieël: idem
(h)arlaking: hansworst
(h)ebber: hebzuchtige
(h)oerenbok: hoerenloper
(h)ueimelëkken/(h)aumelëkken: gluisperig persoon
jood: bedrieger, gierigaard
kafzak: lompe persoon
kakkehoeze: slappeling

Ne karottentrekker

kakker: bangerik, flauwerd
kakmadam: hoogmoedige vrouw
kalf: domoor
kalle: dwaze vrouw
kaloe: lompe domoor
kaloot: aanhanger katholieke partij
kamaddereir: klungelaar, knoeier
kanjaar: huilebalk
kapellepoeper: pilaarbijter
karottentrekker: lijntrekker, plantrekker
karrebietjen: onbetrouwbaar persoon
kastaar: kwajongen
kattekop: aanhanger katholieke partij
kazak(ken)droeëjer: iemand die zijn huik naar de wind hangt
kazjoebereir: beunhaas, prutser, knoeier
keiskop: Nederlander
kemel: domoor
kieken: dwaas
kinkel: idem
klapet: babbelaarster
klasjentrekker: man. persoon die zichzelf bevredigt
klasjkop: kaalkop
kledden: onnozelaar, halvegare
klinke: kwaadaardige of onnozele vrouw
kloefkapper: klungelaar
klont: sul, dwaas
kloon: clown, grappenmaker, onnozelaar
klüëtvis: rotvent, bedrieger
klüëtzak: idem
koben: dwaas
koe (stomme koe): dwaze vrouw
koeketiene: echtgenote, dwaze vrouw
komère: klappei, kwaadspreekster
komplimentemoeëker: gewagmaker
konaumentand/konueinen-: persoon

met vooruitstekende snijtanden
kornjang: niet ernstige jonge man
krabbekoker: persoon die niet mee kan met de anderen
krapoel/krapuul: gemeen volk, jan hagal
krasjer: kankeraar, etter
krawieteleir: ongedurig, nerveus kind
krebbenbauter/-bueiter: zaagkop, gierigaard
krefter: kankeraar, klager
kremper: persoon met zwakke gezondheid
krieper: zager, zeur, ziekelijk persoon
kroeëje: heks
krotter: sukkel, onbekwame sportman
krukaloeëm: ziekelijk persoon
kuëloeërt: dwaas, gluisperig persoon
kuttenjoeëger: man die op zoek is naar seks met vrouwen
kwene: overdreven vrome vrouw
kwibus: onnozele kwast
kwiebel: idem
kwistenbiebel: rare snuiter, dwaas
labbekak(ker): flauwerd, karakterloze vent
lamère: klappei
langetonge: babbelaarster, verklikster
lasj: lafaard
lebben: lummel
lekbozze: vleier
leuzegoeërd: luiaard, nietsnut
lieëpegoeërd: sluw persoon
lieëpen: idem
linkadaur: weinig betrouwbaar persoon
loebas: lomperd, kinkel
loeder: gemenerik
loefer: weinig betrouwbaar persoon
loeze: slonzige vrouw
loreas/lorias: schurk, pestzak
luizefrak: onverzorgd persoon
lurre: kwajongen
maafrotter: vleier, mouwveger, gatlikker
madam kaka: kakmadam, aanstellerige vrouw
marteko: dwaze jongen
masjas: kwajongen
matrasse: geile vrouw, hoer
meeke (aa -): oude vrouw
meensjkeklüëter: bedrieger, pestzak
miereklüët: impotente man

Een matrasse

mier'nuëre: onbelangrijk persoon
moef: kwaadaardige vrouw
moejaal: bemoeial
moenke/monke: vrouw met en nors karakter
mossel: onzedige vrouw
nutten: dwazerik, onnozelaar
néglizjenten: sloddervos
nietdeuger: stouterik, schurk
onderkommer: persoon met zwakke gezondheid
paloe: lomperik
papzak: zwaarlijvig persoon
pasjakroet: rare snuiter
pastangmoeëker: bluffer, opschepper, druktemaker
patéken: rare kwast
pattapoef: dikzak
pee: oude man
peeken: oud mannetje
peensje (vette p-): zwaarlijvig persoon
peere: oude vent
pekelteve: humeurige, pinnige vrouw
pezewever: haarkliever
piesjkase: bang kind, kind dat nog in broek plast
pimpelmieëze: kleine, onderkomen persoon
plakker: persoon die nooit op tijd naar huis kan gaan
plasjkop: kaalkop
ploem: dikzak
ploemzak: idem
poefer: persoon die op de pof koopt
poepmarjanne: vamp
poolakker: vervelend persoon
pose: vulgair volk
prau/puei: achterbakse,

kwaadaardige vrouw
preute: vagina, geile vrouw
profeet: betweter, alweter
prueimendief/prauamen-: man die op zoek is naar seks met vrouwen

puëteleir: man die geen vrouw kan gerust laten
rasdepiek: vulgair volk
ravasjol: deugniet, slechterik
ronkoeërd: zagevent
ros: humeurige, pinnige vrouw
rosse: vrouw / meisje met ros haar
rossen: man / jongen met ros haar
rotelasse: tateraar (vr)
roteleir: idem (m)
rotzak: smeerlap
rüzemoeëker: ruziestoker
schaarpetonge: venijnige vrouw
scharminkel (vaul / lieëlek -): mager en onderkomen persoon
schedderawetter: luidruchtig, beweeglijk kind.
schelen: scheel kijkende of loensende man
schennekeuke: vernielzuchtig kind
schettergat: luidruchtig, beweeglijk kind.
schieëven-achterwesj-over: dwaas
schueiter: bangerik
schoefeir: persoon die zeer onnauwkeurig werkt
schurftegoeërd: afstotelijk persoon
serpent: venijnige vrouw
simme (vr) / simmen (m): ietwat achterlijk persoon
simpelen: naïeveling
sjaggeleir: sjacheraar
sjagruëinegoeërd/sjagraune-: afgunstig en knorrig persoon.

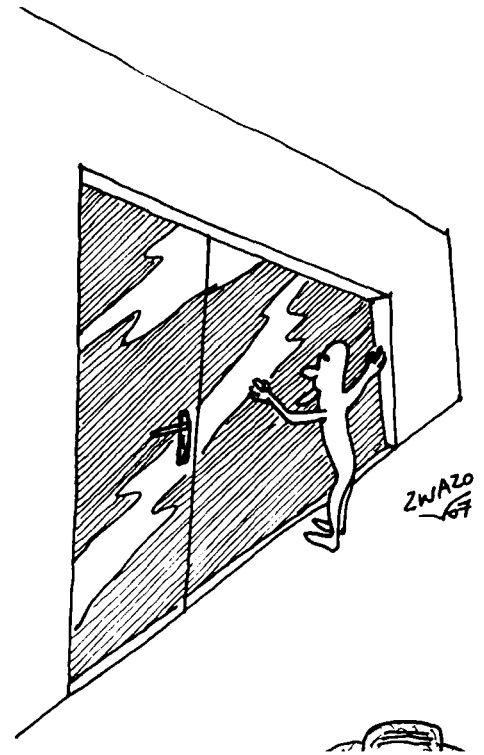
sjamfatoeter: niet ernstig persoon
sjamfoeter: idem
sjarlatang: bedrieger
sjiemper: huilerig kind
sjiemptote: idem
sjikaneur: vitter
sjokkelasse: sukkelaar (vr)
sjokkeleir: sukkelaar (m)
slaphanger: bangerik
slasj: sul
sloeber: deugniet
sloef: slordig aangekleed persoon
sloddervos: idem of iemand die slordig is in zijn handelingen
sloeze: slonzige vrouw
sloonse: idem
sluëre: brave, goedhartige maar simpele vrouw
smaas: smous, jood
smachtals: rijke stinkerd
smecht: smicht, gemene vent
smueirlap: smeerlap
smoelentrekker: huichelaar
smokkelasse: meisje of vrouw die veel snoept
smokkelgat: idem
smuës/smoeës: onbetrouwbaar persoon
snoebe: norske vrouw
snoezje: idem
snotneuze: snotneus, bengel, kwajongen
snotoeëp: idem
snottebelle: kind dat wat mispeuterd heeft
soepe: vulgair volk
soepkieken: dwazerik
soorte: vulgair volk
sos: socialist
stieënezal: stommeling

Ne snotoeëp

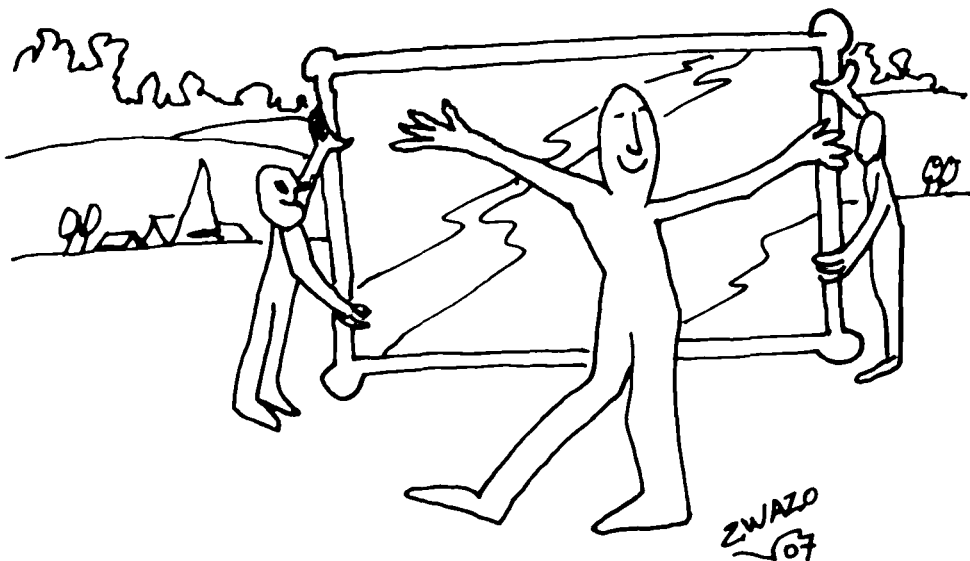
stier'nekke: persoon met dikke nek
stinkoeërd: stinkaard, deugniet
stoef: opschepper, bluffer
stoempe: norske, stugge, zwijgzame vrouw
stommen ueil/aul: stommeling
stroëfbarakke: kind dat veel op straat speelt
strontviole: hoogmoedige, arrogante vrouw
stuk stront: verachterlijk persoon
tanzak: luiaard
tange: wijf, kwaadaardige vrouw.
tantafeir: bemoeial
tapèt: homo
taute/tueite: dwaze vrouw
teef (vaule/vueile -): kwaadaardige vrouw
tékla/tekela: dwaze, tevens ongemanierde vrouw
teppen: dwaas, onnozelaar
tettezjapoe: luizenkop
tijoeëtermoeëker: grootspreker, snoever, opsnijder
tittemoëker: gewagmaker
tittewatjen: dwaas persoon
toeëfelhoere: geile vrouw
toërte: slons
toërtekloeësj: domme man/jongen
toëtrasse: tateraar (vr)
toëtereir: idem (m)
toeker: vervelende vent, drummer
totentrekker: huichelaar, hypocriet
trampelgat: zeer beweeglijk persoon
treitzak: treiteraar, pestzak
treute: brave, goedgevolgige vrouw
treze: onnozelaar

triene: idem
trunte: emotioneel, tranerig meisje/vrouw
trutte: onnozelaar
tuëverasse: heks
tueite/taute: domme vrouw
uëlekoeërd: grapjas
ueitskueiter/autskauter: persoon die iemand wil belachelijk maken
ueitzueiger/autzager: uitbuitter
vaarken (vaul/vuil -): verachterlijk persoon
vaarkeskop: idem
vagge: stouterd, onbetrouwbaar persoon
vaultote/vueiltote: iemand die lastertaal spreekt
vergif (stik -): venijnige vrouw
vernepelink: zwak en onvolgroeid persoon
vetzak: dikzak
veurskellegoeërd: iemand die steeds op het voorplan wil komen
viesoeër: lastigaard
viezebozze: kwaadaardig persoon
viezerek: slecht gehumeurd persoon
viggen: smeerlap
vueige: onbetrouwbaar persoon
viswauw/-wueif: ordinaire vrouw
vitrinelekker: persoon die graag en veel naar winkelatalages kijkt
vluëzak: onverzorgd persoon
vodde: slapjanus
vortegoeërd: iemand die smerige streken uithaalt
vueiltote/vaultote: iemand die laster en achterklap vertelt.
wanne: slonzige vrouw

Ne vitrinelekker

wemelgat: kind dat moeilijk kan stil blijven zitten
wiebelkonte: idem
wiel'n toep: wildebras
wieldjvank: idem (jongen)
wieledroeëke: idem (meisje)
wiewoeëj: dwazerik
wueivendief/wauvendief: overspelige man
wueivezot/wauvezot: man (jongen) die achter de vrouwen aanzit
wueiten/wauten: dwaas, nietsnut
zattebozze: dronkelap
zattekluet: idem
zjanet(te): homo
zjeef: aanhanger van de katholieke partij
zjenne: dwaas meisje
zjestemoëker: grootspreker, snoever
zjestepee: idem
zjieëker: zwakkeling
zjieël: persoon die ergens lang blijft hangen
zjuudas: verrader, schurk
zjuële: brave, goedgehartige maar simpele vrouw
zoeëge: zagevent, zeurkous
zuurpraume/-pruime: nors persoon
zwarten: persoon die tijdens de tweede wereldoorlog mee heulde met de bezetter.

Ne veurskellegoeërd